KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

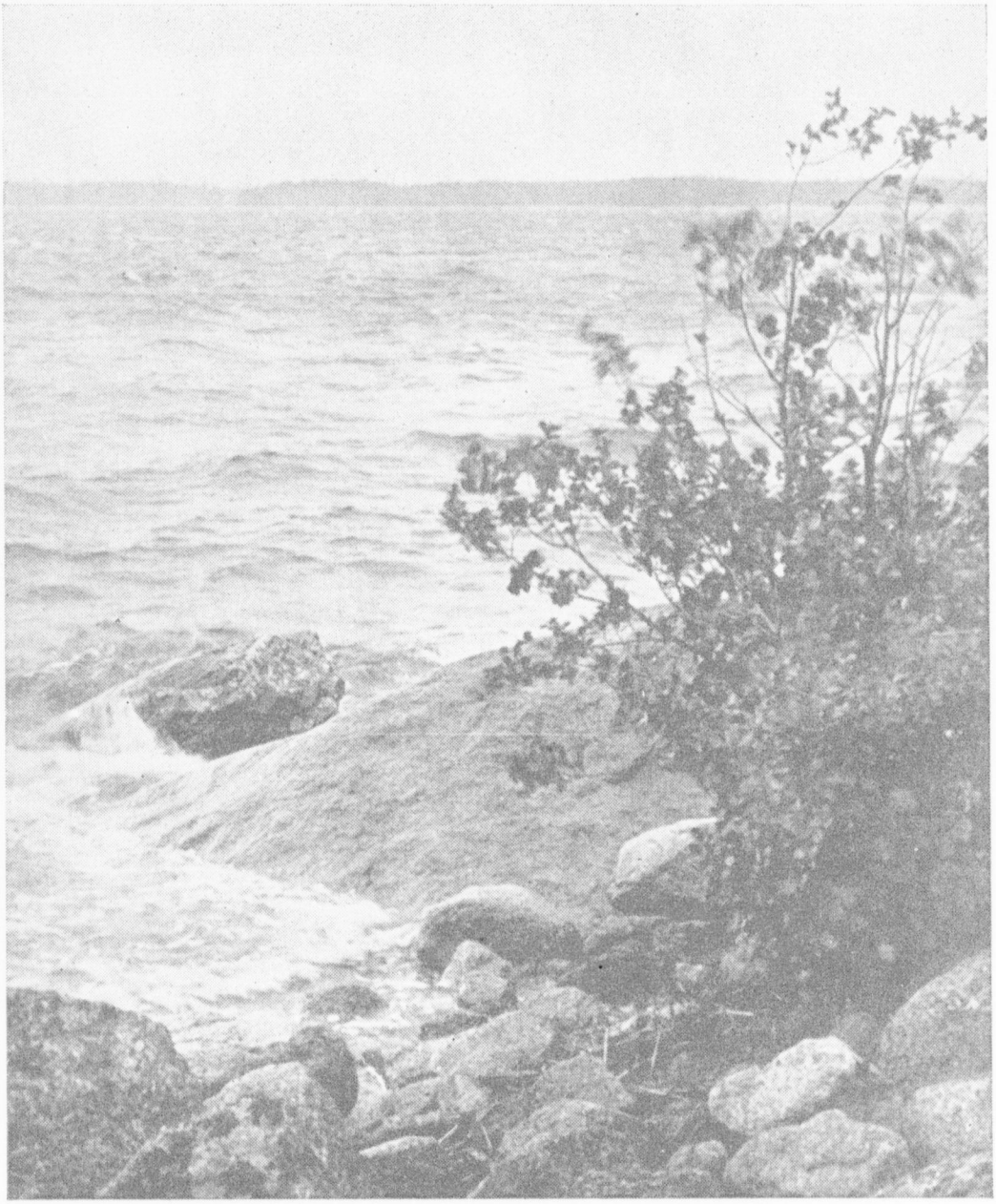

LOKAKUU
OKTOBER

N:o 10 - 1958

KÄYTTÄKÄÄ ONNITTELUADRESSEJA

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

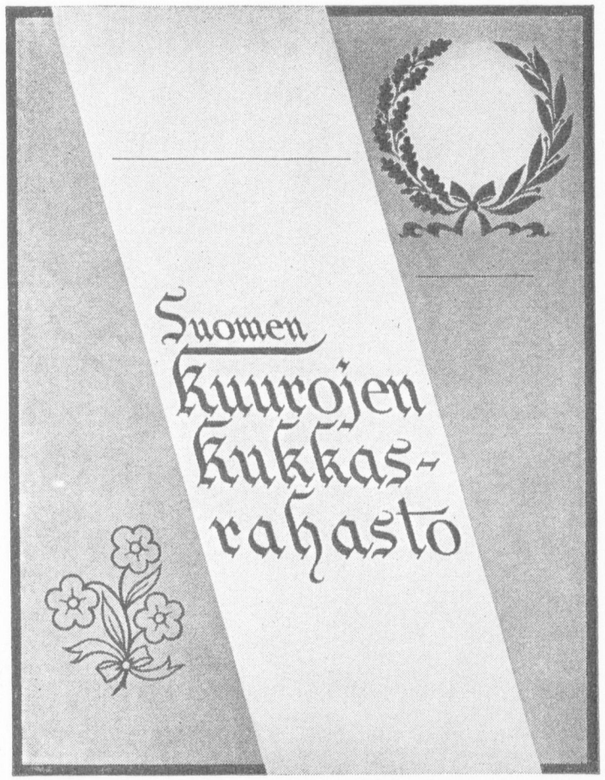

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 300 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21 x 27,5 sm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

Suomen Kuurojen Liitto r.y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

LOKAKUU | 63. VUOSIKERTA | N:o 10 . 1958

Marraskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset, kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen lokakuun 9 päivää

RAITIS OTE PITÄÄ

Yhdistyksissä on jälleen alkanut toimintakausi, joka kysyy tarmoa, keskittymistä ja lujaa otetta toimihenkilöiltä, jotka ovat vastuussa jäsenten hyväksi tehdystä työstä.

Yhdistykset saavat piiriinsä uusia nuoria ihmisiä, jotka ovat hakeutuneet kaupunkeihin ja väestöyhdyskuntiin etsimään elantomahdollisuuksia ja tovereita. Näistä vastatulleista on yhdistyksillä, sen toimihenkilöillä ja vanhemmilla jäsenillä suuri vastuu.

Yhdistyksen piiriin tuleva nuori uskoo pääsevänsä hyvien tovereiden ja kehittävien harrastusten pariin saamaan nuoruudelleen enemmän sisältöä. Tällainen vastatullut on kiinnostunut kaikesta näkemästään ja hänestä ovat yhdistyselämä ja toverit jännittäviä, ja tässä piirissä saatu vaikutus antaa pohjan hänen elämänsä vastaiselle suunnalle. Nuori innostuu helposti kaikkiin yhdistyksen suomiin rientoihin liittyen jäseneksi alaosastoihin ja nuorisokerhoihin. Hän on elämänmyönteinen yksilö, jota tässä vaiheessa on helppo ohjata. Nuori on tarkka tekemään havaintoja ja esimerkin voima on valtatekijä. Vähän kokeneena on hän valmis seuraamaan toisten tovereiden mukana, alttiina hyvälle ja pahalle.

Sääntöjen mukainen yhdistyselämä on raitista ja kaikkeen hyvään ohjaavaa. Sen tarkoituksena on auttaa jäseniään säilymään tasapainoisina ja elämänmyönteisinä ihmisinä. Elämänmyönteinen ihminen on iloinen, totuudellinen ja kaikille hyvää tarkoittava. Hänellä on raitis sisäinen ja fyysillinen ote elämään ja hän tahtoo ohjata muitakin saman elämänkatsomuksen omaksumiseen. Tahtoen tai tahtomattaan hän on aina vaikuttava esimerkki muille.

Mutta onpa yhdistyksen piirissä toisenlaisiakin tekijöitä. Kuin vastakohtana edelliselle näemme tasapainottoman, elämään epäedullisesti suhtautuvan, erimielisyyteen taipuvan ihmisen, jolla ei ole sisäistä eikä ulkonaista raitista otetta elämään, mutta jolla valitettavasti on myöskin esimerkin voima — huonoon suuntaan.

Kun nyt syksyn toimintakausi on alkamassa, muistettakoon että yhdistyksen yksi tärkemmistä tehtävistä on pyrkiä suomaan jäsenilleen valistusta väkijuomien vaikutuksesta ihmisen tasapainoisen elämän turmelijana. Ei tähän tarvita erikoisia raittiusseurojakaan, sillä niitä on yhdistystemme yhteydessä vain kaksi koko maassamme. Jokainen vastuunsa tunteva jäsen sensijaan voi tehdä omalta osaltaan raittiustyötä rohkeasti vastustamalla toveripiirissä ilmeneviä juopumustapauksia ja väkijuomien käyttöä. Epäröinti ja arkuus on nujerrettava ja käytävä puolustamaan raittiita elämäntapoja sekä yhdistyksessä että sen ulkopuolella. Jos jokainen raitis jäsen olisi valmis kantamaan kortensa kekoon yhteisen hyvän puolesta, niin uudistava henki vaikuttaisi puhdistavasti joka suhteessa yhdistystemme elämään.

Yleistä raittiusviikkoa vietetään tänä vuonna maassamme lokakuun 26 — marraskuun 2 päivien välisenä aikana. Erikoisesti tämän viikon aikana kehoitetaan yhdistyksiä järjestämään jäsenilleen raittiusluentoja ja raittiusaiheisia filmiesityksiä. Puhujia ja filmejä saa tilata paikallisilta raittiuslautakunnilta, eivätkä he ota maksua esityksistään.

Raittiusviikon tunnuksena on: R a i t i s o t e p i t ä ä.

VIITTOMAKIELESTÄ VIELÄKIN

Katri Pitkäsen kirjoitus Kuurojen Lehden viime numerossa oli mielestäni oikeaan osunut ja kohtikäypä, ajattelen aivan samoin kuin hän. Viittomakieli on meille kuuroille välttämätön keskinäisessä seurustelussamme, emmekä me häpeäisi viittomakieltä, elleivät kuulevat saattaisi meitä häpeämään sitä. Mutta sen nimittäminen äidinkieleksemme loukkaa kuurojen ihmisarvoa vielä enemmän kuin konsanaan vanha »kuuromykkä» nimitys ja se asettaa kaikki kuurot alemmalle tasolle kuuleviin verrattuina, sillä kuulevat yleistävät aina kuurot samanlaisiksi, näin tapahtui Kansan Lehdessäkin olleessa esittelyssä.

En halua moittia ketään, mutta mielestäni juuri kristityille kuuluu ihmisen kunnioittaminen ja tasaarvoisuuden korostaminen, olemmehan kaikki samanarvoisia Jumalan edessä.

Kuurous on pahin este henkisen edistymisen tiellä, tämän tietää ja tunnustaa Helen Kellerkin ja siksi olisi hyvä jos kuurojen opetus päästäisiin aloittamaan jo varhain ja koulunsa päättäneille järjestää jatko-opintoja. Olen yhtä mieltä past. Paunun kanssa siitä, että kuurojen itsensä olisi enemmän toimittava näiden asioiden eteen ja siksi toivon, että lahjakkaat kuurot jättävät pois turhat, voimia hajoittavat keskinäiset riidat. Kuulevat seisovat aina toistensa takana, oli toinen kuuleva sitten oikeassa tai väärässä, mutta kuurot horjuvat sinne, tänne, taistellen kynsin, hampain joka asiassa toisiaan vastaan ja tämä on suureksi häpeäksi koko kuurojen joukolle ja suureksi vahingoksi kuurojen asian eteenpäin viemiselle. Milloin opimme toimimaan yksimielisesti omien asioittemme eteen jotka koskevat meitä kaikkia ja kohtalotovereina tukemaan toinen toistamme?

Me kuurot olemme varmaan kaikkein huonoimmasa asemassa muihin invaliidiryhmiin verrattuina, mitä tulee meidän ihmisarvoomme, sen olemme jokainen varmaan monta kertaa saaneet kipeästi kokea ja siksi olen iloinen, että on sellaisia lahjakkaita kuuroja kuin hra ja rva Pitkänen ovat, jotka rohkeasti kirjoittavat ja toimivat kuurojen ihmisarvon puolesta.

Eva Suhonen.

Jaakko Ikkelä »Pinko» kunniatehtävässä.

PIDETTY KUURO

Tamperelainen Jaakko Ikkelä on monia vuosia ollut potilaana Keski-Hämeen parantolassa Kangasalla. Hän on siellä hyvin pidetty potilaiden ja henkilökunnan taholta ja hänestä sanotaan, että hän on koko laitoksen ilon ja hyväntuulen tuoja. Minne vain Jaakko tulee, sieltä kaikkoaa ikävä ja apea mieli. Olemme saaneet julkaistavaksemme kuvan, jossa Jaakko, lempinimeltään »Pinko» avaa parantolan, Pikonlinnan, vuoden 1958:n »olympiakisat». Tämä tehtävä on kuulunut »Pinkolle» vuodesta toiseen.

Hyvää mieltä tuottaa kuuroille saada kohtalotoverista tällaisia tietoja.

Leiri Saimaan rannalla

(Jatkoa)

Maanantai, heinäkuun 14 p.

Aamuvarhaisella herätys. Klo 7 jumppa ja senjälkeen lipunnosto ja aamutee nopeassa tahdissa. Klo 8.05 ajoi opiston pihalle kaksi bussia. Leirillä oli edessään päivän kestävä bussikiertomatka.

Matka kävi kohti itää. Ajettiin niin lähelle rajanpintaa kuin oli mahdollista. Parikkalassa sivusi reitti rajaa parin kilometrin etäisyydellä. Lähemmäksi ei voinut päästä, mutta siinäkin saattoi tähytä kaukaista metsänrantaa, joka oli omaa, mutta kuitenkin vierasta maata. Tien vieressä oli lyhyin välein tauluja, joissa peräti viidellä kielellä kiellettiin valokuvaamasta tätä metsänrantaa. Tyydyttiin siis tähyämään mitä nähtävissä oli — saattoihan sitten jälkeenpäin kehua käyneensä rautaesiripun tuntumassa.

Parikkalan jälkeen maantie kuin huvikseen ryhtyi polveilemaan rautatien yli. Peräti kahdeksan kertaa ylitettiin rata ja juuri ennen Punkaharjulle saapumista jopa ajettiin kappaleen matkaa rautatietä pitkin siltaa ylitettäessä. Onni ettei juna sattunut vastaan.

Punkaharjun näkymät vilahtelivat ohi usvaisessa säässä. Hotelli Finlandian luona pysähdys, ohjelmaan oli varattu tunti uimista varten, mutta kaikki tyytyivät katselemaan vesiä rannoilta.

Savonlinna. Suoraan syömään. Lihapyöryköitä ja karviaismarjakiisseliä.

Senjälkeen Olavinlinnaan tutustumaan. Veneet välittivät liikennettä salmen yli linnan harmaakivisten muurien alle. Iloisena ryhmänä harhailtiin kivisissä, kosteissa ja pimeissä holveissa, kierrettiin tornit, muurit, asehuoneet ja linnansalit, kurkistettiin tyrmät ja kappelit. Opas johti ja kertoili, leirinjohtajamme tulkitsi tunnollisesti. Ryhmämme oli joskus koossa tiiviisti kuin rypäleterttu, joskus venyi haitariksi — ja jälkipää eksyi omille teilleen linnan sokkeloihin.

Viimein kaikki olivat koossa ja yhteisvoimin tehtiin ryntäys virvoke- ja matkamuistokioskeihin. Senjälkeen saatettiin jo palata autojen luo. Paluumatkalle lähdettiin puolitoista tuntia aikataulusta jäljessä.

Ajo kävi kohti Sulkavaa ja sieltä Puumalaan. Sade jälleen suoritti oman lisänsä päiväohjelmaan ja sen sekä nähtävyyksien väsyttäminä suurin osa retkeläisistä otti nokka- ja kauneusunia.

Puumalan salmi ylitettiin lossilla ja silloin unisemmatkin ajettiin ulos. Lossimatka piristi ja loppumatkalla ryhmittäin pidettiin hauskaa, jopa järjestettiin tietokilpailukin.

Klo 19.30 opistolla. Suoraan illallispöytään ja miten lie — nytkin oli lihapyöryköitä ja karviaismarjakeittoa. Eräät panivat pahakseen tämän päivän yksipuolisen ruokavalion, eräät olivat mielissään ja ottivat pyöryköitä kuin urakalla.

Leiri-Kino antoi jälleen esityksiään.

Klo 22.30 oli päiväohjelmassa hiljaisuus ja oli myös käytännössä.

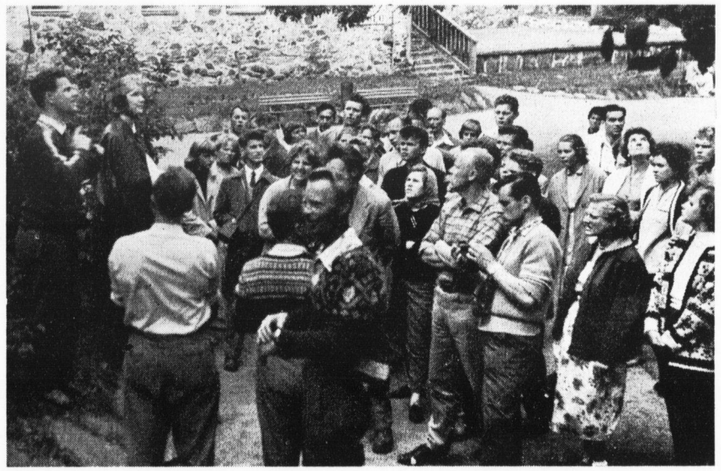

Leiriläiset Olavinlinnassa. Vas. leirin johtaja Savisaari tulkitsee oppaan selostusta.

Tiistai, heinäkuun 15 p.

Viimeisen päivän ankeuttako? Vain puoli leiriä ilmestyi aamujumppaan. Taivaskin oli jälleen usvassa.

Aamupäivällä piti suorittaa rästiin jääneet viestikilpailut. Joukkueita jo ryhmitettiin — tuli sade. Siirryttiin sisälle pitämään sadetta ja leikkimään.

Iltapäivällä kokoonnuttiin luentosaliin. Keskustelutilaisuus aiheena tämä leiri. Tanskan Arne Hamberg huudettiin puheenjohtajaksi. Noo, Arne poika ei ollutkaan paikalla. Etsittiin ja löydettiin, tuotiin korokkeelle sekä annettiin nuija kouraan. Arne estelemään — hän osaa johtaa vain kirppusirkusta, mutta yhteisvoimin hänet pidettiin paikallaan.

Puheenvuorot kävivät arvostelun ja ehdotusten merkeissä. Arvostelu koski tätä leiriä ja ehdotukset seuraavaa leiriä. Eräät pitivät tämän leirin ohjelmaa liian väljänä, toisaalta joku toivoi enemmän vapaata. Ola Svare halusi ainakin ½ tunnin aamujumppaa, allekirjoittanut takapenkillä kuulutti, että jumppa on kokonaan poistettava. Todettiin, että tätä leiriä oli vähän liiaksi pidetty sisällä, niin, sateiden takia. Seuraavalle leirille ehdotettiin laajempaa ja monipuolisempaa ohjelmaa, yleisurheilua ja vähän muutakin. Enemmistö oli kuitenkin sitä mieltä, että kukin maa saa järjestää leirinsä haluamallaan tavalla.

Arne Hamberg kertoili pikkuisen seuraavasta leiristä, joka olisi siellä Tanskan pannukakkumaisemilla, mahdollisesti Jyllannissa.

Illalla päättäjäisseremoniat. Kokoonnuttiin kentälle ja jonossa kierrettiin rannalle, missä leiritulesta sytytetty leirisoihtu tuotiin saattona kentälle. Lipunlaskun jälkeen soihtu kiersi kädestä käteen päättyen seuraavan leiripaikan isäntämaan edustajalle Arne Hambergille.

Siirryttiin sisälle ruokasaliin ja päättäjäisiä jatkettiin kahvitarjoilun ja seurustelun merkeissä.

Leirinjohtajamme puhui leiristä ja sen merkityksestä.

Bønnelykke-Hansen vuorostaan nousi tuolille. Hän kiitti isäntämaan järjestelyjä ja onnistuneesta leiristä, kiitti leirinjohtajaa tämän

— Mitä tollotatte, ettekö ennen ole nähneet shortseja miehen jalassa?

Mistähän syystä, tohtori, varpaani kasvoivat kippuraan?

työstä leirin hyväksi ja pyysi tätä vastaanottamaan muistolahjan, jonka leiriläiset olivat yhteisesti koonneet. Edustajana jokaisesta leirin osaanottajamaasta neljä tyttöä yhteisvoimin kantoi esiin tämän lahjan: »Sata kantelettaren laulua» hienona korusidoksena.

Ilta jatkui. Totti Rikström antoi näytteen runonesitystaidostaan. Tuli itse Joulupukkikin, miten lie ukki parka erehtynyt vuodenajasta. Itse hän puolusteli tuloaan kertomalla kuulleensa koko viikon ajan tavatonta meteliä täältä Ruokolahdesta päin ja viimein hän oli lähtenyt katsomaan mitä täällä oikein puuhataan. Pukki jätti jokaiselle leiriläiselle muiston leiriltä, pojille piipun ja tytöille tupakkakukkaron.

Leikittiin piirissä. Norjan Nils Bjørø antoi mainion taikatemppuesityksen vetäen onnettomien uhrien taskuista, korvista ja nenistä mitä kummallisimpia esineitä.

Ilta päättyi keskiyöllä — vanhan tavan mukaan käytiin vielä pimeällä kentällä pyörimässä piiriä ja senjälkeen leirin viimeiselle yöpuulle.

Keskiviikko, heinäkuun 16 p. Leirin lähtöpäivä.

Aamuvarhaisella kokoonnuttiin opiston portaille. Kello lähenteli kuutta, mutta silti ilma jo oli helteinen. Taivas oli puhtaan sininen ilman pilvenhattaraakaan ja vain pienoinen tuulenvire etelästä väreili järven laineilla. He seisoivat siinä tavallista hiljaisempina ja katselivat pilvetöntä taivasta. Joku purki tunteensa sanoiksi:

— Nythän vasta kesä alkaa, kun leirimme loppuu.

Velikulta Hamberg teki suunnitelmia:

— Jäädään tänne vielä viikoksi, ainakin lauantaihin.

Joukko painautui verkkaisesti sisään — lähtökahville.

Puolentunnin päästä he kaikki olivat bussissa. Taakse oli jäänyt leiripaikka, neljä lippusalkoa seisoi tyhjänä opiston pihalla.

Mutta muistot jäivät. Muistot ja leirin aikana syntynyt toverihenki ja ystävyyssiteet.

Leirille Tanskaan on minunkin päästävä.

Tauno Kaplaan omakotitalo Lahden Pirttiharjulla.

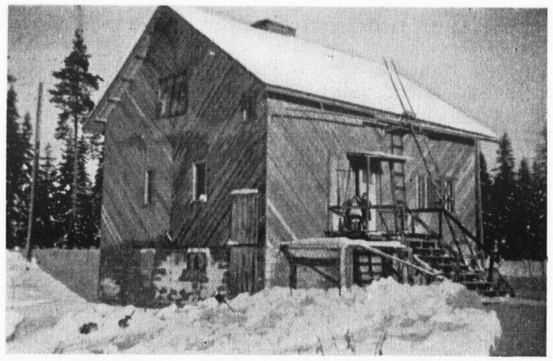

OMA KOTI — TOTEUTUNUT HAAVE

Näin Juhannusaattona ilon, valon ja riemun juhlana en voi salata omaa iloani vuosia kestäneen salaisen toiveeni toteutumisen vuoksi. Oman kodin — salaisen unelmani — nyt monien koettelemusten jälkeen nähtyä päivän valon lähetän Teille arv. Toimittaja kuvan kodistani ja samalla kertoilen sen vaiheita.

En aavistanut vuonna 1939 kesäkuussa, että silloin ottamani henkivakuutus tulisi olemaan yksi tärkeimmistä tekijöistä, jotka kahdenkymmenen vuoden kuluttua yhdessä vaimoni jo muutama vuosi aikaisemmin ottaman saman yhtiön vakuutuksen kanssa toteuttaisivat oman kodin haaveeni.

Omin voimin ja yhdessä ystävieni kanssa olin pannut alkuun kotini rakennuspuuhat, mutta omien voimien ja hyvien ystävienkin apu ei yksin riittänyt, sillä rahat olivat lopussa ja auttamaton epäonni näytti varmalta, mutta silloin tuli tuo 20 vuoden takainen vakuutukseni avukseni. Eräs ystäväni kertoi saaneensa rakennuslainaa vakuutusyhtiöstä, jossa hänen perheensä oli vakuutettu ja kehoitti minuakin saman yhtiön vanhana vakuutettuna ottamaan selkoa asiasta.

Tein työtä käskettyä ja asiani järjestyi ihmeen helposti juuri ennen sotia ottamieni vakuutusten turvin, joita olin pitänyt inflaation pienentäminä arvottomina. Ihmeekseni minulle selitettiin, että juuri se seikka, että olin vakuutettuna osaltani tukenut yhtiötä aiheutti minulle nyt suuressa tarpeessani etuoikeuden rakennuslainaan, josta olen erittäin kiitollinen.

Koska minun on muutoin vaikeata tuoda julki kiitollisuuteni, niin toivon lehtenne kautta sen perille menemistä ja samalla toivon, että toisetkin kuurot saisivat osakseni tulleen ymmärtämisen heidän pulmissaan.

Kuten kuvasta näette, ei taloni ole vielä valmis ulkopuolisesti mutta se on pikkuseikka koettujen ja voitettujen vaikeuksien jälkeen ja uskonkin vuoden kuluttua seuraavan Juhannuksen näkevän kotimme sellaisena, jona minä sen jo nyt näen.

Tauno Kaplas

Åvikilaisia vierailulla Järvenpään kursseilla.

RAAMATTUKURSSIT JÄRVENPÄÄSSÄ

Tänä kesänä olivat kuurojen raamattukurssit järjestyksessä 11. Meitä oli 30 henkeä, jotka olimme kokoontuneet sinne ja siellä saimme todella virkistyä sielun ja ruumiin puolesta. Oli armoa kun saimme edes hetkiseksi irtautua arkipäivän töistä ja olla vapaana aivan toisessa ilmapiirissä tuttujen ja tuntemattomien kanssa.

Näillä kursseilla oli kuurojen ohjaajina past. Paunu, Hyvärinen ja nti Viitasaari ja kuurot itse myöskin suorittivat ohjelmaa.

Ensimmäisenä aamuna oli rva Yläkorven pitämä aamuhartaus, sen jälkeen past. Paunun raamattutunti ja past. Hyvärisen johtama keskustelutunti.

Kurssilla vierailivat rva ja toimittaja Pitkänen, jotka kumpikin puhuivat meille. Nti Viitasaari piti myöskin raamattutunnin ja Ester Koskinen alusti keskustelun.

Monia miellyttäviä ja opettavaisia yhdessäolon hetkiä vietimme Jumalan sanan ympärillä ja vapaahetkiäkin saimme, jolloin jokainen sai vetäytyä mietiskelemään tahi seurassa aikaa kuluttamaan kuinka kukin halusi.

Sunnuntaina kävimme Tuusulan kirkossa jossa saarnasi past. Karhu ja Hyvärinen. Kävimme myös Jean Sibeliuksen haudalla.

Nämä kurssit tahtoivat muistuttaa meille, ettei ihminen elä ainoastaan leivästä. Sielun ravinto on tarpeellista ja ijankaikkisen elämän toivo luo onnen ihmisen elämään. Meille teroitettiin: Etsikää ensin Jumalan valtakuntaa ja Hänen vanhurskauttaan, niin kaikki muu sen mukana annetaan teille.

Me olimme tyytyväisiä ja onnellisia täällä ja tahdomme sanoa kiitoksemme niille jotka järjestivät nämä kurssit. Siellä olisimme tahtoneet viipyä kauvemminkin.

Ester Koskinen

KIRJE ÄIDEILLE!

Äitienpäivänä puhutaan tavallisesti äitien uhrautuvaisuudesta, valvotuista öistä pienokaisen vuoteen äärellä, äidin epäitsekkäästä rakkaudesta ja muusta senkaltaisesta.

Minä haluaisin nyt puhua kirjailija Oiva Paloheimon sanoilla, että onko vain äiti lapsensa hyväntekijä. Eikö ole niin, että myös lapsi on äitinsä hyväntekijä, myös lapsi synnyttää äidin uudelleen ja antaa hänelle uuden, ihmeellisen elämäntunteen, uuden rakkauden tunteen. Hänessä, lapsessamme, meillä äideillä on mahdollisuus elää uudelleen kokonainen ihmiselämä, meidän käsissämme on valta yrittää muovata tämä uusi elämä ehkä eheämmäksi ja paremmaksi kuin omamme on. Kunpa tuntisimme onnellisen vastuumme tästä asiasta, niin ymmärtäisimme antaa arvoa lapsillemme ja antaa heille enemmän rakkautta, jota isokin lapsi janoaa ja kaipaa äiditään.

Elsa Virtanen.

POHJOISMAINEN KUUROJENPAPPIEN KOKOUS

Neljän pohjoismaan kuurojenpapit kokoontuvat kahden vuoden väliajoin yhteisiin neuvotteluihin. Tänä vuonna oli Suomen vuoro järjestää kokous. Se pidettiin Järvenpään Seurakuntaopistossa 26—29. 8. Osanottajia oli Tanskasta 2, Norjasta 6, Ruotsista 5 sekä lisäksi omat papit ja Helsingin vapaaehtoinen »kappalainen».

Kokouksessa käsiteltiin useita alan erikoiskysymyksiä, mm. Ruotsissa ajankohtaista kysymystä kuu-

rojenpappien pätevyysvaatimusten tarkistamisesta ja virkojen täyttämisjärjestyksestä, television ja filmin käyttömahdollisuuksia ja lähetystä. Lähetystyössä pohjoismaitten kuurot toimivat pareittain: Norja ja Tanska yhdessä Madagaskarin kuurojen hyväksi, Ruotsi ja Suomi yhdessä Eritrean kuurojen hyväksi. Myöskin keskusteltiin kuurojen omatoimisuuden lisäämisestä kuurojen jumalanpalveluksissa. Terve seurakuntaelämä edellyttää sitä, että seurakunta ei vain istu katsomassa, vaan että sille annetaan tilaisuus itse toimia. Sen vaikutelman sai, että Norjassa ja Suomessa on eniten pyritty siirtämään seurakuntavastuuta kuuroille. Kokousta hallitsevana »punaisena lankana» näytti olevan pyrkimys entistä paremmin tutustua hiljaiseen seurakuntaan ja sen tarpeisiin ja rakkaus siihen laumaan, jonka paimeniksi kuurojenpapit on asetettu.

Kokouksen osanottajat tekivät opintomatkan tutustuen Åvikin kuurojenkotiin ja Hämeenlinnan liepeillä sijaitsevaan Tampereen hiippakunnan lomakotiin, »Ilonpisaraan». Vanajan kirkossa vietetyssä ehtoollisjumalanpalveluksessa saarnasi rovasti Urho Paljakka. Kokouksen puheenjohtajana oli pastori L. Paunu ja sihteerinä kirkkoherra A. Grundborg Ruotsista. Seuraava kokous pidetään Tanskassa.

Pohjoismaista yhteyttä Vammalan kirkkopäivillä.

Elokuun 30—31 päivinä pidettiin Vammalassa kuurojen kirkkopäivät. Näille päiville osallistuivat myös 7 skandinavista vierasta, kaikki kuurojenpappeja. Omista kuuroista puhujistamme olivat Jumalan sanaa jakamassa rouva Anna Iso-Lähteenmäki, neiti Ester Koskinen ja herra Aaro Voimala, sekä lisäksi oman seurakunnan väkeä.

Oli mielenkiintoista katsella, kun ulkomaalaiset papit omalla viittomakielellään esittivät tervehdyksensä. Lyhyet tervehdykset ymmärrettiin ilman tulkin apua, mutta pitemmissä esityksissä oli silloin tällöin selitettävä asia suomalaisinkin viittoimin. Tanskalaisen pastori Poul Hansenin esitykset ymmärrettiin parhaiten. Hän o n eloisa, erinomainen viittoja. Häntä katsoessa vuoroin itketään ja nauretaan.

Vieras Kerenistä

Eräässä aikaisemmassa numerossa kerroimme että Kerenin Kuurojenkoulun perustaja pastori Olle Hagner ja hänen Greta-rouvansa ovat lomalla Ruotsissa ja että he ovat lupautuneet saapua tänne Suomeen. Nyt he ovat täyttäneet tämän lupauksensa ja saapuivat tänne 13. 9. He viipyivät täällä 12 päivää ja kävivät tänä aikana 14 kaupungissa.

Pastori Hagner joka on ollut lähetyssaarnaajana Eritreassa 36 vuotta kertoi, että tämä oli hänen ensimmäinen käyntinsä Suomessa. Hän kertoi myös että hän vuonna 1943—44 ensimmäisen kerran alkoi ajatella että Eritreaan pitäisi perustaa kuurojenkoulu. Aiheen tähän antoi eräs lähetyksen palveluksessa oleva nainen jolla oli kolme kuuroa tytärtä. Nämä tytöt olivat harvinaisen eteviä ja olivat suurimmaksi osaksi saaneet opetuksensa äiditään. Apuna oli viittomakieli, jonka he yhdessä olivat luoneet.

— Eniten minua ihmetytti heidän suuret tietonsa hengellisistä asioista, he jopa ymmärsivät mitä oli Pyhä Henki. Silloin ajattelin, miksi vain nämä kolme kaikista Eritrean kuuroista pääsisivät osallisiksi tästä opista. Mutta olin silloin yksin siellä eikä ollut ketään jolta olisin voinut kysyä neuvoa. Niin matkustin kotiin ja kotona tapasin eräässä kuurojen kokouksessa pastori Ivar Svennasin jolle kerroin näistä tytöistä ja suunnitelmistani. Hän innostui heti ja niin syntyi ajatus, eikö Ruotsin kuurot voisi auttaa kaukaisia kohtalotovereitaan. Ajatus sai myönteisen vastaanoton ja niin muodostettiin komitea jonka tehtävänä oli kerätä varoja kuurojen opetusta varten. Vuonna 1953 perustettiin vihdoin DAM = Kuurojen Afrikan lähetys.

Eräässä opettajainkokouksessa Luulajassa tapasin neiti Anna-Greta Cederbergin Suomesta ja niin tämä ajatus tuli myös suomalaisten tietoon ja herätti täälläkin innostusta. Tuloksena oli, että Suomen ja Ruotsin kuurot yhteisvoimin päättivät tehdä jotakin Eritrean kuurojen hyväksi.

Vuonna 1953 matkustin rouvani kanssa takaisin Eritreaan ja puhuin asiasta hallitukselle. Hallitus suhtautui hyvin myönteisesti asiaan ja lupasi järjestää kouluhuoneita. Kouluhan tulisi olemaan ensimmäinen lajissaan Itä-Afrikassa.

Mutta vielä puuttui opettaja. Sellaista ei löytynyt Ruotsista mutta Suomesta kylläkin. Kesäkuussa 1955 saapui neiti Elsie Roos Eritreaan. Voimme täydellä syyllä sanoa, että hän pelasti tilanteen. Ensimmäinen koulu toimi hänen omassa kodissaan missä myös tytöt asuivat. Pojat sen sijaan saivat asua lähetyksen huoneustossa. Mutta hallitus oli luvannut meille koulun.

Vihdoin helmikuussa vuonna 1957 saimme erään vanhan tallin ja muutaman majan jotka kunnostettiin hallituksen kustannuksella. Siellä oli aikaisemmin ollut sotilasleiri. Tämä uusi koulu oli pienessä Keren nimisessä kaupungissa vuoristossa.

Pastori Hagner kertoi edelleen, että oppilaita oli 13 ja ikä vaihtelee 8—18 vuoteen. Heidän joukossaan on muhamettilaisia, koptilaisia, katolilaisia, pakanoita ja evaknekisteja. Koulu on siis ekumeeninen, ei voida pystyttää mitään rajaa eri uskonlahkojen välille. Oppilaat jotka otetaan kouluun, ovat eri ikäisiä, mutta pyrimme siihen, että kaikki kouluun tulevat oppilaat ovat kouluiässä.

Suurin vaikeus koulutyössä on kieli. Kun neiti Roos saapui tänne oli englanti koulukielenä. Hänhän ei osannut maan kieltä. Mutta tällä on se varjopuoli, että oppilaat kotonaan eivät voi käyttää tätä englannin kieltä, sillä harva ihminen

---

Päiväjumalanpalvelus oli yhteinen kuuleville ja kuuroille. Ruotsalainen kuurojen kirkkoherra C-Å. Areskog saarnasi viittoen ja samalla ruotsiksi puhuen. Saarna tulkittiin myös suomeksi kuulevia varten. Tätä yhteistä jumalanpalvelusta ulkomaalaiset vieraat pitivät koko Suomen matkansa kohokohtana. Siinä koettiin yhteyttä, joka murtaa kaikki erottavat esteet. Jumala luo yhteyttä. Hänen edessään on täysi tasa-arvoisuus.

Vammalan kirkkopäiviä ajatellessa kiitollisella ylpeydellä muistelee kuurojen hyvää järjestelytaitoa ja heidän sekä heidän omaistensa suurenmoista vieraanvaraisuutta. Erityisen kiitoksen ansaitsevat seurakunnan nuoret, jotka tilaisuutta varten olivat harjoitelleet viittomakielellä pari laulua.

L. P.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

OKTOBER | 62 ÅRGÅNGEN | Nr 10 - 1958

Nyktert grepp håller

I föreningarna har åter börjat en verksamhetsperiod som kräver energi och arbete av de förtroendevalda, som bär ansvaret för arbetet till medlemmarnas bästa.

I föreningarnas krets kommer nya unga medlemmar, som sökt sig till städer och bosättningscentra för att få bättre utkomsmöjligheter och nya kamrater. För dessa nya bär föreningarna, de förtroendevalda och de äldre medlemmarna ansvaret.

Den unga nya medlemmen väntar sig att i föreningen finna goda kamrater och utvecklande intressen och nytt innehåll i sitt unga liv. En sådan ung nykomling är intresserad av allt han ser och han tycker att föreningslivet och kamraterna är spännande och det intryck han i föreningen får ger riktlinjerna åt hans fortsatta liv. Han tar gärna del i allt vad föreningen har att bjuda, blir ofta medlem i underavdelningar och klubbar. Han är en livsbejakande person som i detta skede är lätt att leda. Den unga är snar att göra iakttagelser och exemplets makt är stor. Oerfaren som han är, är han redo att följa sina kamrater både till gott och ont.

Ett rätt föreningsliv är nyktert och har endast goda mål. Dess syfte är att hjälpa medlemmarna att bevaras som balanserade och livsbejakande människor. Den livsbejakande människan är glad, sanningsälskande och vill alla väl. Hon har ett nyktert grepp på livet och vill leda andra människor till samma livsåskådning. Med eller mot sin vilja är hon ett exempel för andra.

Men i föreningarna finns också andra faktorer. Som en motsats till föregående ser vi den obalanserade människan, som har en felaktig inställning till livet och är böjd för gräl och bråk. Hon saknar ett nyktert grepp på livet men är tyvärr också ett exempel för andra — i dålig riktning.

Då höstens verksamhetsperiod åter börjar må här påminnas om att en av föreningarnas uppgifter är att upplysa medlemmarna om alkoholens fördärvliga inflytande. Till det behövs inte egentliga nykterhetsföreningar, ty sådana finns bara två i hela landet i samband med föreningarna. Varje ansvarskännande medlem kan för sin del göra nykterhetsarbete genom att modigt motsätta sig alkoholmissbruk i kamratkretsen. Tvekan och rädsla måste undvikas och man måste försvara nyktra levnasvanor både i föreningarna och utanför dem. Om varje nykter medlem är redo att dra sitt strå till stacken för det gemensamma bästa, renar en ny anda i alla avseenden föreningarnas liv.

En allmän nykterhetsvecka firas i vårt land 26. 10. — 2. 11. Isynnerhet under denna vecka uppmanar vi föreningarna att anordna nykterhetsföreläsningar- och filmförevisningar. Talare och filmer får man beställa från de lokala nykterhetsnämnderna utan ersättning.

Ännu ett inlägg om teckenspråket

Artikeln angående teckenspråket i senaste nummer var enligt min åsikt en fullträff. Teckenspråket är för oss döva oumbärligt i vårt inbördes umgänge, och vi skulle inte skämmas över det om inte de hörande fick oss att göra det. Men att kalla det vårt modersmål är kränkande.

Dövheten är det största hindret för andlig utveckling, detta vet och erkänner t.o.m. Helen Keller och därför borde de dövas undervisning påbörjas tidigare och fortsättningsstudier ordnas. Jag är överens med past. Paunu i det att de döva själva borde verka för dessa saker och därför hoppas jag att begåvade döva skulle sluta med inbördes strider som endast är ägnade att splittra krafterna. De hörande står alltid bakom varandra, men de döva vinglar hit och dit, och kämpar med händer och tänder i varje angelägenhet mot varandra och detta är en skam för alla döva och ett hinder i försöken att föra de dövas sak framåt. När skall vi lära oss att verka i samförstånd för vår egen sak.

Vi döva är säkert i den sämsta ställningen om man jämför med andra invalider, vad vårt människovärde beträffar, det har vi alla säkert mången gång fått bittert erfara och därför är jag glad att det finns begåvade döva som verkar för att höja de dövas människovärde.

E. S.

Att få ny lärare det största problemet för skolan i Keren

I ett tidigare nummer berättade vi att grundläggaren av dövskolan i Keren, pastor Olle Hagner med sin fru Greta ät på semester i hemlandet och att de lovat göra ett besök här i Finland. Nu har de infriat detta sitt löfte och anlände hit den 13. 9. De stanna de här i 12 dagar och under tiden besökte de 14 städer.

På vår fråga berättade pastor Hagner att det är första gången han och hans fru besöker vårt land. Pastor Hagner har varit verksam som missionär i Eritrea i 36 år och känner väl till förhållandena där. Han berättar att han omkring år 1943—44 började tänka på en dövskola där ute. Anledningen var att i missionens tjänst fanns en infödd kvinna som hade tre döva döttrar. Dessa flickor var utomordentligt begåvade. Sin uppfostran hade till största delen fått av sin mor med hjälp av ett åtbördsspråk som hon och de tillsammans skapat.

— Mest imponerad blev jag av deras stora insikter i andliga ting, berättar pastor Hagner. — Deras mor hade t.o.m. lyckats få dem att förstå vad som menas med den Helige Ande. Då kom för mig tanken varför skall endast dessa tre av alla döva i Eritrea få denna förmån. Men då var jag ensam där ute och hade ingen att rådgöra med. Så kom jag hem och vid ett möte för döva träffade jag en barndomsvän, dövprästen Ivar Svennas. Jag berättade för honom om de tre döva flickorna och om mina tankar på en dövskola. Han blev mycket intresserad och så vaknade tanken att de döva i Sverige kanske kunde hjälpa sina ödeskamrater i Eritrea. Saken väckte ett mycket stort intresse både bland dövprästerna, de döva själva och bland personer som arbetade bland de döva. År 1950 bildades en kommitte som fick i uppgift att samla in medel för denna sak. År 1952 bildades sedan Dövas Afrika Mission.

— På ett lärarmöte i Luleå träffade jag fröken Anna-Greta Cederberg från Finland och berättade för henne om de döva i Eritrea. På så sätt kom tanken över till Finland och väckte även här genklang. Resultatet blev, som vi alla vet att de döva i Finland och Sverige gemensamt beslöt göra något för att få till stånd en skola för de döva i Eritrea. Den stora svårigheten låg i att samla pengar för ett arbete som inte fanns. År 1953 reste jag åter ut med min fru. Kommitten hade bestämt att regeringen i Eritrea skulle rådfrågas. Denna ställde sig mycket välvillig till förslaget och gav löfte om lokaler. Skolan skulle ju bli den första i sitt slag i Östafrika. Men ännu saknade vi en lärare vid vår skola. I Sverige kunde vi inte få någon men i Finland var fröken Elsie Roos villig att bli lärare här. Man kan med rätta säga att hon räddade situationen. Hon kom till Eritrea i juni 1955 och den första skolan var inhyst i hennes privata bostad. Där bodde även flickorna medan pojkarna fick bo i missionens lokaliteter. Men regeringen hade ju lovat lokaler. Dem fick vi äntligen i februari 1957 i Keren en liten stad i bergen. Det var ett stall och några runda hyddor med halmtak som reparerades på regeringens bekostnad. Där hade tidigare varit ett soldatläger.

Pastor Hagner berättade vidare att eleverna varit 13 i åldern 8—18 år. Bland dem finns muhammedaner, kopter, katoliker, hedningar och evangeliska. Skolan är alltså så att säga ekumenisk, man kan inte hålla skillnad mellan trossamfund. Detta å sin sida kan bereda svårigheter, som ett exempel kan nämnas muhammedanerna som inte får äta annat kött än det som slaktats av en muhammedan. Till all lycka säljer köttbutikerna i Keren både kött för kristna och muhammedaner. Skolan är ännu helt på experimentstadiet. Eleverna vi tar in är i olika åldrar ty därigenom har de som inte kommit in tidigare en möjlighet nästa gång. Meningen är dock att man så småningom skall komma därhän att alla lever som tas in i skolan skall vara i skolåldern.

Vi fick vidare höra att det i Eritrea som har en miljon invånare finns ungefär 1.000 döva. Skolan borde utvidgas för att kunna bereda allt flera barn möjligheter till skolning.

En av de största svårigheterna i skolfrågan är språket. Då Elsie Roos kom hit och började undervisningen måste vi ha engelskan som skolspråk, fröken Roos kunde ju inte språket som talas här. Men de döva har inte så stor nytta av engelskan när de kommer hem igen. Ingen i deras omgivning kan engelska. En annan orsak till att man inte kan ha landets språk som skolspråk är att det finns otaliga dialekter här. Dessutom är ljuden så ofantligt många och bildas ofta så långt bak i munnen att de är omöjliga att avläsa av läpparna. Hur skall man kunna lära de döva barnen tala ett språk som de inte ens har en möjlighet att avläsa?

Regeringen har formellt gett två byggnader till åt skolan. Men det räcker inte med det, det behövs mera lärare, fröken Roos har redan nu mera elever än hon egentligen skulle orka med. Att få en ny lärare till Keren är nu vårt största problem. För min del önskar jag att denna skulle vara från Sverige för att hålla intresset för de döva i Eritrea levande bland Sveriges döva. I detta sammanhang kan jag kanske tacka för det stora intresse och den stora offervillighet våra finländska vänner visat för denna sak.

Episod i Afrika.

GAMMAL METOD BOTAR SJUKDOM I INNERÖRAT

— Förekomsten av alla de nya antibiotiska ämnena har helt och hållet ändrat på behandlingen av vissa öronsjukdomar, berättar den kända vetenskapsmannen, dr Franz Altmann, öronläkare vid Colombian Presnyterian Hospital i New York. Man har återupptäckt en behandlingsmetod som är sextio år gammal och tack vare bl.a. penicillinet kan man numera uträtta saker som verkar nästan otroliga.

Dr Altmann är wienare till börden men numera bosatt i New York, där han också är universitetslärare. Efter en kongress i Irland stiftar han nu bekantskap med metoderna på universitetets öronklinik i Helsingfors, där man har hunnit ganska långt då det gäller att operera mellan- och innerörat.

— Det som närmast intresserar mig är en sjukdom kallad otosklerosis, säger dr Altmann. Tidigare sköttes den genom en s.k. fenestration, men den behandlingen visade sig vara svår och hade tråkiga efterverkningar. Nu har man återgått till New York-läkaren dr Rosens metod, dvs. man lösgör stigbygeln som har varit fastvuxen och förhindrat hörseln. Operationen måste givetvis göras genom förstoring, då det är fråga om så små ben som stigbygeln. Målet med operationen är inte bara att åstadkomma en tillfällig förbättring av hörseln utan bättre hörsel helt och hållet.

Dr Altmann är optimistisk också när det gäller att bota dålig hörsel förorsakad av svaga hörselnerver,

Försenad hemkomst.

ANDEN ÄR VILLIG, MEN KÖTTET ÄR SVAGT!

De döva saknar det man kallar *språköra*. De får från alla håll och kanter rådet att läsa och tala (väl att märka utan tecken) men jag är övertygad om att att döva endast undantagsvis kan lära sig ett bättre språk genom att läsa, om de så läser 25 timmar i dygnet. Och de lär sig inte tala bättre hur mycket de än övar sig att tala — om de inte har någon som hela tiden korrigerar uttalet.

Som ursäkt för de dövas bristfälliga ordförråd brukar man säga att de hörande hör orden gång på gång och lär dem på det sättet, men de döva . . .

. . . Och så rycker man på axlarna.

Men de kan väl läsa orden om och om igen och lära dem på det sättet och så komma ifatt de hörande?

Nej så lätt är det nog inte. Jag tror det är skillnad på att få orden genom örat och genom ögat.

Jag är böjd för att tro att synintryck försvinner lättare än hörselintryck eller också kanske dövheten förorsakar en försämring av minnet. Efter vad jag hört är det svårt att finna döva som ett halvt år efter konfirmationen kommer ihåg Fader vår, trosartiklarna osv. och det förutsätts väl ändå att man skall komma ihåg dem livet igenom.

Skall de döva uppmuntras att lära sig språket bättre skall de uppmanas att *skriva*. Man kan läsa utan att uppfatta orden. Det gör de flesta — det är lätt att bevisa. Men då man *skriver* är man tvungen att *stava*, och då måste man också använda hjärnan. Man lägger på ett helt annat sätt märke till orden

Den nyssnämnda behandlingsmetoden har dock ingen effekt i detta avseende.

— På Colombian Presbyterian Hospital har vi under några månaders tid sysslat med kaninexperiment som strävar till att bota svaga hörselnerver, berättar han. Tillsvidare är det för tidigt att med bestämdhet uttala sig om möjligheterna att ingripa också i mänskoörat på detta sätt. Men jag kan säga såpass mycket som att jag är optimist på det området! Vi borde i alla fall kunna komma så långt att vi kan förhindra vidare försämring i hörselnerven om utvecklingen bara fortsätter, att gå framåt med samma fart som de senaste åren.

I Finland lider ungefär en och en halv procent av befolkningen av otoskleros. Hos oss är det professor Yrjö Meurman som företar de flesta operativa ingreppen enligt den rosenska metoden.

(Hufvudstadsbladet)

Tillbaka hem.

då man skriver dem än då man läser dem. Den logiska följden av detta skulle bli att de döva skulle få i uppgift att skriva av läseböcker och andra böcker i mängd. De bör också skriva, bok efter bok tills språkföljden går dem i blodet. Och har de tillägnat sig språket så har de en nyckel som öppnar så gott som alla dörrar.

Det kan inte sägas att teckenspråket skadar språkförståelsen hos sådana som saknar den. »Slarvigt» teckenspråk kan i det långa loppet skada dem som talar bra norska, men de som saknar språkförståelse förstår knappast något annat än sådant »slarvigt» teckenspråk. Alltså borde man skilja agnarna från vetet, ju förr dess bättre — och göra som i USA där de mindre begåvade får undervisning på teckenspråket och dem mera begåvade utan teckenspråk.

— — —

Dövlärarna är mycket positivt inställda på tanken att hjälpa vuxna döva. Detta framgick av det svar de gav på frågan om talkorrigering för vuxna döva.

Det är de döva själva som inte vill. Det är de själva som föredrar att vara dumma, tala slarvigt och dåligt.

Svaret från norges Døvelærerlag slutar med följande ord: »Erkänner de döva att detta *är* ett problem. Är de beredda att aktivt delta för att lösa det?»

Jag tror jag kan svara: Å nej, tyvärr är vår dövorganisation för upptagen med att skaffa sig materiella fördelar och allt som inte fyller magen eller penningpungen får vänta. Anden kan kanske stundom vara villig — men köttet är svagt, så svagt.

(Thorbjorn Sander i Tegn og Tale)

Varför kommer ni för sent?

Skolan i Borgå får centralvärme

Mycket arbete med eldningen, men dåligt med värmen har man haft i Borgå dövskola. Nu blir det en bättring. Arbetena på centralvärmeanläggningen går småningom mot sitt slut, 45 eldstäder ersätts av centralsystem och skolan kan sätta i gång sitt läsår efter en två veckors försening.

— Vi är oändligt tacksamma för den centralvämre vi nu får, säger dövskolans rektor, dr Rafael H e l l i n g till Bbl. Det är inte nog med att kakelugnsvärmningen har berett massor av arbete, därtill kommer det faktum att värmen i skolrummen ofta har sjunkit under 15 grader under pågående skoldag. Den nya anläggningen ser ut att bli bra och i vinter skall vi ha det varmare och bättre än förr.

— Terminen har på grund av installationerna försenats ett par veckor. Staten dröjde så länge med beslutet om entreprenör att man inte kunde få allt färdigt. Hilding Andersson har emellertid nu haft hand om denna anläggning, som redan är klar för internatets del och småningom också i klassrummen. Endel arbeten kommer dock att fullföljas ännu medan skolan pågår och så fortsätts installationerna i rektorsbostaden när skolan först har fått sitt.

— Några omstörtande ändringar inom skolan blir det inte detta år, berättar rektor Helling. I lärarkollegiet är utbytet på gymnastiklärarplatsen den enda förändringen. Lär. Åsa Widlund har flyttat till Jakobstad och efterträds nu av lärarinnan Åsa B e r g, som i fjol arbetade vid folkskolan i Borgå.

(Borgåbladet)

BEMÄRKELSEDAGAR

RAGNHILD LÖNNFORS 70 ÅR

Den 21 oktober fyller 70 år f.d. arbetsledaren för de döva i Frälsningsarmen, Ragnhild Lönnfors. Hon påbörjade sitt arbete för de döva i Frälsningsarmen och förutom att hon skötte om deras anliga liv var hon även deras socialvårdade. På den tiden fanns det ingen annan socialvårdare för de döva och Ragnhild Lönnfors kan se tillbaka på ett arbetsfyllt liv bland de döva. I kärt minne bevarar hon alla de döva hon på ett eller annat sätt var i tillfälle att hjälpa.

Redan för flera år sedan flyttade fröken Lönnfors till Filadelfiaförsamlingen som evangelist. Hon glömde dock inte de döva utan verkade som denna församlingssändebud bland de döva och ordnade flera andliga möten bland dem. De döva känner henne som en hjärtlig människa till vilken man med förtroende kan vända sig i de mest ömtåliga ärenden. Fröken Lönnfors största strävan har varit att leda dedöva till det eviga livet källor. Välsignat vare ett sådant arbete. Denna bemärkelsedag förenar sig alla döva i en hjärtlig välgångsönskan för fröken Lönnfors.

Ragnhild Lönnfors adress är: Hoplax, Sankarit. 1.

75 ÅR fyller den 1. 10. hedersordföranden i Tampereen Kuurojenyhdistys, fröken *Siiri Talvia.*

60 ÅR fyller den 19 oktober fru *Ester Holmström* i Hangö.

50 ÅR fyller den 8 november arbetaledaren *R. Th. Östman* i Sandkulla.

60 ÅR fyller den 25 november gjutaren *Oskar Bergman* i Helsingfors.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

U t g i v a r e : *Finlands Dövas Förbund r.f.*
H u v u d r e d a k t ö r : *Urho Kierimo,* Lempäälä, Toutonen.
R e d. s e k r. : *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
S v e n s k p r. r e d.: fru *Ulla-Birgitta Laine,* Eskontie 7, Kerava. Manuskripten bör sändas till redaktören före månads slut.
E x p e d i t i o n : Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
P o s t g i r o : 6825.
P r e n u m e r a t i o n s p r i s 1 9 5 8: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 600:—.

Kirjavaaka

KIRJA JA MINÄ

»Osaan jo lukea. Lukutaito on antanut minulle uusia ystäviä.

Kirjoista löydän uusia sanoja. Kun sanavarastoni kasvaa, ymmärrän toisten ihmisten puheita ja osaan itse puhua heidän kanssaan. Sillä tavoin opin tuntemaan erilaisia ihmisiä ja heidän elämäänsä.

Kirjojen ihmiset ja eläimet ovat myös minun ystäviäni. Kirjoista saan tietoja luonnon salaisuuksista, kaukaisista maista ja kansoista, vaikkapa tähtitaivaasta. Kirjojen avulla opin hyödyllisiä taitoja. Kirjojen parissa aikani kuluu rattoisasti.

Lukutaito on avain kirjojen maailmaan».

Olin parhaillaan miettimässä, miten aloittaisin tämänkertaisen kirjapakinani, kun käteeni osui pieni, hauskan ja värikkään kuvakirjan näköinen vihkonen, jossa maisteri Sirppa Kauppinen viehättävällä tavalla opastaa aivan nuoria lukijoita kirjallisuuden maailmaan. Kirjan nimen — »Kirja ja minä» — lainasin heti oman pakinani otsikoksi ja kun kerran lainaamisen tielle lähdin, sieppasin myös alussa olevat rivit maist. Kauppisen kirjasta. Noissa riveissä kun on ikään kuin pähkinänkuoressa se yksinkertainen viisaus, joka nasevasti tuo ilmi jotakin hyvin olennaista kirjan ja lukijan välisistä suhteista. Lainaamani koruttomat lauseet on tietenkin tarkoitettu niille nuorille lukijoille, jotka vastikään ovat oppineet lukemisen kallisarvoisen taidon ja ovat vasta niin sanoakseni kolkuttamassa kirjojen ihmeellisen, valtavan laajan ja monipuolisen valtakunnan portteja, mutta vähänkös me aikuisetkaan lukijat tarvitsemme opastusta sen suhteen, mitä ja miten pitäisi lukea. Itse asiassa onkin niin, ettei kirjojen valtakunnassa kukaan ole eikä voi olla täysin oppinut. Monen kirjojen ystävän mieleen hiipiikin usein jonkin verran apea tunne siitä, että elämän aikana ehtii lukea niin perin vähän.

Näinkin voi ajatella. Mutta kuinka moni niistä, jotka näin tekevät, tuhlaavat aikaansa ja lukutaitoansa aivan toisarvoisiin ellei suorastaan vahingollisiin kirjallisuuden tuotteisiin. Mitä sitten kannattaa lukea ja mitä ei, siitähän lähinnä kirjallisuudenarvostelijat koettavat parhaan mukaan antaa viitteitä, vaikka mitään yleispäteviä, jokaiselle sopivia ohjeita ei luonnollisesti ole helppo antaa. Meitä ihmisiä ja lukijoita kun on niin moneksi, ja kullakin on omat edellytyksensä ja omat tarpeensa. Ainahan voi tietysti suositella maailmankirjallisuuden kuolemattomien mestarien teoksia. Siinä on luonnollisesti yksi ratkaisu. Mutta ihminen tarvitsee kosketusta myös omaan aikaansa, sen ihmisiin, ilmiöihin ja katsomustapoihin, ja siinä häntä auttaa ennen muuta nykyaikainen kirjallisuus. On mainio ja tärkeä asia, jos me luemme hartaudella esim. jonkun Goethen, Shakespearen, Kiven tai Ahon teoksia, jotka valaisevat meille ihmiskunnan ja oman kansamme keskeisiä ongelmia, mutta sen lisäksi kaipaamme myös juuri tämän hetken ilmiöiden ja tapahtumien esittelyä, omien ja kanssaihmistemme ongelmien valaisua ja ehkäpä ratkaisemistakin. Ja juuri tässä tarjoaa aikamme paras kirjallisuus apuaan, jota kenenkään, joka on kiinnostunut omasta ja koko ihmiskunnan kohtalosta, ei tulisi torjua luotaan.

Vanhasta kirjallisuudesta aika on jo lahjomattomasti ehtinyt seuloa jyvät akanoista, niin että jokseenkin luottavaisesti voimme valita luettavamme tunnettujen mestarien tuotteista. Vaikeampi on suorittaa valintaa, kun tarjolla on se hämäännyttävän laaja ja monikirjava maailma, minkä tämän päivän kirjauutuudet muodostavat. Erehtymisen mahdollisuudet ovat aina olemassa, ja on vain inhimillistä, ettei niitä kukaan voi kokonaan välttää. Loppujen lopuksi vain se, joka viljelee kirjallisuutta ahkerasti ja harkiten, oppii vähitellen oivaltamaan, mistä arvokas on löydettävissä ja mihin ei kannata aikaa haaskata. A. R.

---

täällä Eritreassa osaa sitä. Toinen syy miksi ei voi käyttää maan kieltä on se, että täällä on lukuisia murteita. Sitäpaitsi äänteet ovat monet ja useimmat niistä mahdottomia lukea huulilta. Miten voi kuuroille opettaa kieltä jota he eivät edes näe? Eritreassa on noin miljoona asukasta ja heistä on noin 1.000 kuuroja. Koulua täytyisi laajentaa jotta useammalla kuurolla olisi mahdollisuus saada opetusta. Hallitus on antanut kaksi rakennusta tähän tarkoitukseen. Mutta tämä ei riitä. Tarvitaan myös opettaja sillä neiti Roosin työtaakka on jo nyt liian suuri. Uuden opettajan saanti Kereniin on nyt suuri pulma.

Minun mielestäni hänen pitäisi olla Ruotsista jotta kiinnostus tätä koulua kohtaan siellä säilyisi. Saanen tässä yhteydessä kiittää suomalaisia ystäviämme suuresta mielenkiinnosta ja auttavaisuudesta minkä he ovat osoittaneet tätä meidän yhteistä kouluamme kohtaan.

Kokouksia

Vaasan Kuurojen Yhdistyksen 60 v. juhlat

Vaasassa
Marraskuun 1—2 p:nä 1958.

O H J E L M A

Perjantaina 31. 10. -58

Klo 18.00
Tervetuliaisjuhla (vapaa ohjelma).

Lauantaina 1. 11. -58

Klo 8.30
Kahvitarjoilu
Klo 10.00
Seppeleen ja kukkien lasku Albert Tallrothin ja toimihenkilöitten haudoille
Klo 13.00
60-vuotisjuhla Kuurojen talolla
Klo 19.00
Esitelmäpäivät

Sunnuntaina 2. 11. -58

Klo 10.00
Kahvitarjoilu
Klo 12.00
Hartaushetki (Maallikkosaarnaaja Reino Grev puhuu)
Klo 14.00
Esitelmäpäivät

Tervetuloa Vaasaan.

Majoitusvaraukset, joissa selviää, millaista majoitusta halutaan: joukko- vai hotellimajoitus sekä päivämäärä, pyydetään tekemään ennen lokakuun 27 päivää puheenjohtajalle os. T. Taimisto. Palosaari. Käsityöläiskatu 6.

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistys järjestää estielmäpäivät lokakuun 11—12 pnä alkaen lauantaina klo 19 ja sunnuntaina klo 12 Kunnantalolla. Tervetuloa kaukaa ja läheltä.

SEINÄJOEN Kuurojenyhdistyksen kirkkopäivät pidetään Seurakuntatalossa, lokakuun 12 pnä, alkaen klo 10. Tervetuloa.

SAVONLINNASSA pidetään kuurojen esitelmäpäivät lokakuun 18—19 p:nä keskuskansakoulussa, alkaen lauantaina klo 18. Sunnuntaina on samassa paikassa hartaustilaisuus klo 12, minkä jälkeen esitelmät ja ohjelma jatkuvat. Lauantain ohjelmasta mainittakoon mm. elokuvaesitys. Rouva ja toimittaja Pitkänen Helsingistä ovat lupautuneet tulemaan. Tervetuloa henkisesti virkistymään!

KOTKAN Kuurojen yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään Kotkassa Työväentalolla 25 ja 26 p:nä lokakuuta 1958.

Esitelmätilaisuus aloitetaan lauantaina 25. 10. 58 klo 18 ja sunnuntaina 26. 10. 58 klo 13 Kotkan työväentalolla.

Toivotaan saatavan liiton asiamies Rurik Pitkänen ja rouva Katri Pitkänen Helsingistä ja herra Jarmo Narmala Hämeenlinnasta esitelmöimään. Lisäksi oman paikkakunnan puhujat huolehtivat ohjelmansuorituksista.

Toivotaan runsasta osanottoa.

RAITTIUSJUHLA Helsingin Kuurojen Yhdistyksellä lokak. 25 p:nä klo 19. Kaikki tervetulleita.
Järjestää Raittiusseura Surd r.y.

IMATRAN Kuurot r.y. järjestää esitelmäpäivän Imatrankoskella Voimalaitoksen ruokalassa 25 päivänä lokakuuta klo 19.

TAMPEREEN Kuurojen yhdistyksen 50-v. juhlakirkkopäivät pidetään Tampereella 31. 10.—2. 11. -58.

Ohjelma:

31. 10. -58
klo 19 Lähetysilta Näsilinnan seurakuntasalissa, Näsilinnank. 26.
1. 11. -58
klo 10 Juhlajumalanpalvelus Aleksanterinkirkossa.
klo 12 50 v. juhla N.N.K.Y. Hämeenpuisto 14.
» 15—17 Ruokailu T:reen K.Y:ksen huoneustossa.
» 18 Iltaseurat Näsin seurakuntasalissa.
2. 11. -58
klo 10—12 Ruokailu Yhdistyksellä.
» 12—18 Kirkkopäivät jatkuu K. Yhdistyksellä.

Jos saamme Tampereen hiippakunnan piispa Gulinin juhlille, pyydämme hänet pitämään juhlajumalanpalveluksessa saarnan. Monta muutakin puhujaa pyydämme. Ystävät, saapukaa joukolla hiljentymään Herran sanan ääreen.

Huom! Majoitus Kuurojen yhdistyksellä voidaan järjestää 15—20 hengelle jos sitä ennakolta pyydetään. Ilmoittautua voi Niilo Rannikolle osoitteella: Tampere, Laukonkulma 10. B. 2. viimeistään 29. 10. -58 mennessä.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistys järjestää perinteellisen syysjuhlan esitelmätilaisuuksineen marraskuun 1—2 pnä omassa huoneustossaan Liisank. 27 A. 8. Ohjelma hyvä ja monipuolinen. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 8—9 p:nä kuurojenkoulussa, lauantaina ohjelma alkaa klo 18.30 ja sunnuntaina klo 12. Esitelmöitsijäksi on lupautunut toimittaja Rurik Pitkänen ja lisäksi yksi esitelmöitsijä myöhemmin. Tervetuloa kalakukkokaupunkiin!

JOENSUUN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 15—16 p:nä Niinivaaran kansakoulussa, alkaen lauantaina klo 18. Myös elokuvia. Sunnuntaina klo 14 samassa paikassa esitelmät jatkuvat. Tervetuloa.

VAKKA-SUOMEN Kuurojenyhdistyksen kokous pidetään marraskuun 30 p:nä klo 10 Piuhassa Paavo Niinikankaan talossa. Ohjelmaa on. Tervetuloa kaikki!

HAAPAJÄRVEN Kuurojenyhdistyksen pikkujoulujuhla on kunnantalolla joulukuun 13—14 p:nä. Lauantaina ohjelma alkaa klo 19 ja sunnuntaina klo 12. Pukki tulee.

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen jäseniä, jotka eivät ole suorittaneet jäsenmaksuansa tältä vuodelta, pyydetään ensi tilassa suorittamaan ne jäsenkirjuri T. Rikströmille tai postisiirtotilille N:o 13208. Johtokunta

Merkkipäiviä

60 VUOTTA täyttää lokakuun 19 p:nä rouva *Ester Holmström* Hangossa.

60 VUOTTA täyttää marraskuun 2 p:nä kultaaja *Arvi Tolpo* Helsingissä.

80 VUOTTA täyttää marraskuun 7 p:nä professorin rouva *Jenny Paulaharju* Oulussa.

50 VUOTTA täyttää marraskuun 8 p:nä työnjohtaja *R. Th. Östman* Hiekkaharjussa.

60 VUOTTA täyttää marraskuun 17 p:nä rouva *Kaisa Vilhula* Jyväskylässä.

60 VUOTTA täyttää marraskuun 23 p:nä rouva *Lempi Niinikangas* Piuhassa.

60 VUOTTA täyttää marraskuun 25 p:nä valaja *Oskar Bergman* Helsingissä.

MANDI SALOMAA
70 vuotias

Lokakuun 6 pnä täyttää rva Mandi Salomaa 70 vuotta Keravalla. Hän on paikkakunnallaan erittäin tunnettu henkilö kuurojen ja kuulevien keskuudessa. Mandi rouvan aloitteesta perustettiin Keravalle Kuurojen kerho ja tämän kerhon kautta ovat kuurot päässeet kuulevien yhteyteen. Rva Salomaa on erikoisella lämmöllä toiminut kuuron ja kuulevan seurakuntaväen yhdistämiseksi. Keravan kuurot ovat paljosta kiitollisia entiselle monivuotiselle puheenjohtajalleen. Paitsi yhdistyksen asioita on rva Salomaa joutunut palvelemaan kuuroja yksityisissä asioissa ja olemaan heille tulkkina y.m. apuna monenmoisissa. Viime vuosina on rva Salomaa vetäytynyt yhdistyksen toiminnasta syrjään, ja kuurot kaipaavat nuorekasta ja pirteätä Mandi rouvaa takaisin kerhonsa toimintaan. Erikoisena hyväntahtoisuuden osoituksena mainittakoon, että Salomaat aina avaavat ovensa kuuroille ja kutsuvat heitä seuraamaan televisio-ohjelmia, siten suoden kuuroille virkistäviä hetkiä kauniissa kodissaan.

Kuurot yhtyvät onnittelemaan nuorekasta Mandi ystäväänsä ja toivottavat hänelle onnellisia vuosia ja Jumalan siunausta.

RAGNHILD LÖNNFORS
70 vuotias

Lokakuun 21 pnä täyttää 70 vuotta entinen pelastusarmeijan kuurojen työnjohtaja Ragnhild Lönnfors Helsingissä. Hän aloitti kuurojen huoltotyön Suomen pelastusarmeijassa, palvellen alttiina kuuroja, henkisen työn ohella myöskin sosiaalisesti. Siihen aikaan ei ollut kuuroilla muita huoltotyön tekijöitä ja Ragnhild muisteleekin kuinka hän moninaisissa asioissa joutui auttamaan kuuroja, ohjaten heitä lääkärille, toimittaen työpaikkoja y.m. Työtäysiä päiviä ne olivat, mutta rakkaana ovat muistoissa säilyneet kaikki ne kuurot joita hän joutui huoltamaan. Usein Ragnhild heistä puhelee lämpimin sanoin.

Jo vuosia sitten siirtyi nti Lönnfors pelastusarmeijasta Filadelfiaseurakunnan evankelistaksi. Hän ei suinkaan unohtanut kuuroja, vaan toimii tämän seurakunnan lähettinä kuurojen parissa, matkustaen järjestämässä heille kokouksia. Myös H:gin kuurojen yhdistyksessä on hän järjestänyt hengellisiä kokouksia kahvitarjoiluineen.

Ragnhild Lönnfors omaa erikoisen hyvän viittomakielitaidon. Tätä hän käyttää kuurojen hyväksi, milloin saa tilaisuuden, aina alttiina palvelemaan hänelle rakkaiksi käyneitä hiljaisia. Kuurot tuntevat hänet sydämellisenä ihmisenä jonka puoleen voi luottaen kääntyä arkaluonteisimmissakin asioissaan, saamaan ymmärtämystä ja rohkaisua. Nti Lönnforsin sydämen haluna on ohjata kuuroja ijäisen elämän lähteille ja kantaa heitä huolineen ja taakkoineen rakastavan Isän sydämelle. Siunattu tällainen työ.

Tänä merkkipäivänä kuurot yhtyvät toivottamaan ystävälleen kiitollisin sydämin kaikkea hyvää ja Jumalan runsasta siunausta.

Ragnhild Lönnforsin osoite on: Huopalahti, Sankaritie 1.

75 VUOTTA täyttää Tampereella 1. 10. Tampereen Kuurojenyhdistyksen kunniapuheenjohtaja neiti *Siiri Talvia,* jolle lausumme sydämelliset onnittelut.

50 VUOTTA täytti työmies *Sulo Tolsa* viime elokuun 20 p:nä 1958 Kotkassa. Hän on syntyään Lavansaaren kalastusmiehiä ja kävi kuurojenkoulua 2 vuotta Mikkelissä. Siirryttiin sieltä Jyväskylän kuurojenkouluun, jota hän kävi 3 vuotta. Koulunkäyntinsä lopetettuaan v. 1927 Sulo Tolsa antautui kalastustehtäviin isänsä kanssa. Hän on ollut purjehtimassa jaalalla useammat vuodet Viron puolella isänsä kanssa »kalatuurilla». Talvisota-aikana Sulo Tolsa joutui evakuoiduksi Lavansaarelta Kotkaan, missä hän sai työpaikan Karhulan tehtailla, ollen yhtämittaisesti 16 vuotta viimeksimainitun tehtaan palveluksessa.

Merkkipäivänä kävi lukuisia työtovereita ja kuuroja, onnittelemassa Suloa, joka oli saanut paljon lahjoja ja adresseja.

Urheilua

HUOMIOITA KUL:n KESÄKISOISTA

Kuopion Väinölänniemen urheilukenttä oli kuluvan vuoden KUL:n yleisurheilumestaruuskilpailujen näyttämönä. Kisat pidettiin elokuun 9—10 p:nä jokseenkin suotuisten sääolosuhteiden vallitessa — ei sade häirinnyt eikä helle vaivannut.

Jos edellisenä vuonna Tampereella vastaavissa kisoissa tehtiinkin, Milanon kuumeessa, useita liiton ennätyksiä ja ME-tuloskin, niin nyt tyydyttiin seniorien sarjassa yhteen ennätykseen. Toisaalta poikamme olivat ennen näitä kilpailuja pamauttaneet montakin ennätystä hajalle. Olihan Mauno Lepistö korjaillut kotimaan ennätyksiä juostessaan 3.000 m. 8.48 — 5.000 m. 15.18 ja 10.000 m. peräti 32.02,0!!! Viimeksimainittu tulos olisi ollut myös maailmanennätys ellei aikaa olisi otettu vain kahdella kellolla. — Voitto Heikkilä puolestaan oli loikannut mielilajissaan tuloksen 14.28 mikä on paitsi Suomen ennätys myös ensimmäinen kuurourheilijan tekemä SUL:n A-luokan tulos. Kunnia hienoimmasta ennätyksestä kuuluu kuitenkin juniorin kirjoissa olevalle Teuvo Suutarille, joka seipään varassa oli ylittänyt riman 375 korkeudessa. Siinä tehtiin sekä maailman- että Suomen ennätys ja tietysti myös nuorten ennätys.

Väinölänniemen kisat eivät olleet koonneet järin suurta osaanottajajoukkoa. Vain 40 kilpailijaa oli mukana, mutta koska melkein jokainen heistä oli huolella valmentautunut, niin lajissa kuin lajissa syntyi hyviä tuloksia, vaikkakin eräissä lajeissa ei voittajan ylivoimaisuuden vuoksi ollutkaan kilpailun tuntua.

Juoksuissa erottautui kaksi ravuria selvästi muissa. Olli Lehti oli »haka» pikamatkoilla ja Kalevi Kuningas nimensä mukainen keskipitkillä matkoilla. Olli Lehti toisti edellisen vuoden tempauksensa viemällä vaivatta kaikki pikamatkojen mestaruudet hienoilla ajoilla sekunninkymmenyksen tai

---

Toivotamme rehdille Sulolle terveyttä ja voimaa kuurojen etujen ajamisessa.

parin puuttuessa nimissään olevista Suomen ennätyksistä. Kuningas puolestaan osoitti ettei tarvita mitään »jänistä» kun hän on mukana kilpailussa. Nytkin hän sekä 1.500 m:llä että 5.000 m:llä rohkeasti heti alussa siirtyi johtoon ja piti paikkansa loppuun saakka. Kalevi panikin alusta asti parasta mahdollista vauhtiaan, eikä muilla ollutkaan muuta mahdollisuutta kuin yrittää seurata. 5 tonnia mentiin näin Kalevin johdolla suoranaista maailmanennätysvauhtia, Lepistö pinni sinnikkäästi perässä, mutta ei tällä kertaa pystynyt parhaimpaansa vaan jäi hiljalleen puolimatkan jälkeen. Ei Kuningaskaan jaksanut ylläpitää hurjaa vauhtiaan loppuun asti — ei vielä, mutta ehkä seuraavalla kerralla.

Myös 1.500 m sujui Kuninkaan määräämän tahdin mukaisesti ja lopputulokseksi saatettiin merkitä uusi Suomen ennätys. Lepistö pysyi nyt paremmin tuntumassa häviten vain pari metriä. Ajat kuitenkin osoittivat ettei pojilla juuri paljonkaan ole varaa parantaa pitempien matkojen ennätyksiään elleivät saa lisää nopeutta.

800 m on jo pari vuotta ollut tavallaan unohdettuna — ei ole ollut yhtään juoksijaa joka olisi seurannut Tarvosen ja Koskisen perinteitä keskittyen tälle matkalle. Nyt vei mestaruuden yllättäen aivan uusi mies, Pekka Moilanen, esittäen kaunista ja luistavaa juoksua. Silti arvelemme, että nuorukaisen oikea matka on pitempi kuin puolimaili — epäilemme nopeutta puuttuvan. Aika senkin osoittaa.

Hypyissä ja heitoissa, varsinkin jälkimmäisissä, uudet nimet varmistivat paikkansa. Vaala Kaurela saa varmasti keventynein mielin siirtyä syrjään todetessaan jälkikasvua riittävän lempilajiinsa. Kaisanlahti oli kuulassa varma mestari, kakkosena oli nuori Janhonen, mutta kuinkahan käy kun nuori Kujala siirtyy isoisten sarjaan. Nyt Kujala jo työnsi uuden nuorten ennätyksen ja lisäksi isännöi muissa nuorten heitoissa.

Vaasalaishyppääjät Saarikoski ja Södergård olivat korkeus- ja pituushypyn kärjessä — edelleen. Kuinka kauan, ainakin Suutari pamautti nuorten pituudessa hyvän tuloksen osoittaen samalla, ettei hänkään ole yhden lajin lahjakkuus. Varmuuden vuoksi Suutari vielä juoksi hyvän ajan satasella. Ennätyslajiinsa seiväshyppyyn ei Suutari kuitenkaan osallistunut käsivamman vuoksi. Niin jäi mahdollinen jännitysottelu entisen ja uuden ennätysmiehen välillä näkemättä, turkulaiset sen ehkä näkevät jonkun TuUL:n kilpailun yhteydessä. Keski-Levijoki hyppäsi nyt henkilökohtaisen ennätyksensä, vaikka sanoikin harjoitellessaan vähemmän kuin edellisinä vuosina.

Naisiakin oli mukana, ilahduttavassa määrässä, sillä heidän laskemiseensa eivät nyt yhden käden sormet riittäneet — avuksi tarvittiin pari toisenkin käden sormea. Tuloksissa ei kuitenkaan ole paljonkaan hurraamista, ei vielä, mutta katsotaan vuoden — parin päästä mihin ehtii nyt lupauksia antanut Maire Onatsu. — J. N.

Tuloksia:

100 m.
1. O. Lehti, Hero 11.7
2. S. Isomäki, Valpas 12.0
3. S. Rannikko, Valpas 12.3

200 m.
1. O. Lehti, Hero 23.0
2. A. Virtanen, PKU 24.4
3. S. Isomäki, Valpas 24.9

400 m.
1. O. Lehti 51.0
2. A. Virtanen 52.7
3. S. Isomäki 56.8

800 m.
1. P. Moilanen, Jalo 2.05,2
2. A. Myllyoja, TKU 2.06,5
3. M. Lepistö, Valpas 2.06,6

1500 m.
1. K. Kuningas, Sisu 4.11,8
2. M. Lepistö 4.12,6
3. P. Moilanen 4.25,0

5000 m.
1. K. Kuningas 15.22,8
2. M. Lepistö 15.36,8
3. T. Vallenius, Valpas 17.23,4

Pituus
1. P. Saarikoski, Vellas 632
2. B. Södergård, Vellas 610
3. A. Hämäläinen, Jalo 601

Korkeus
1. P. Saarikoski 178
2. B. Södergård 170
3. S. Rannikko, Valpas 165

Seiväs
1. E. Keski-Levijoki, Valpas 365
2. P. Jussila, Jalo 320

Kolmiloikka
1. V. Heikkilä, Ryhti 13.95
2. P. Saarikoski 13.24
3. T. Tiirikka, LKU 11.60

Kuula
1. O. Kaisanlahti, Valpas 13.03
2. A. Janhonen, Jalo 12.28
3. A. Hämäläinen, Jalo 11.26

Kiekko
1. A. Janhonen 36.84
2. O. Kaisanlahti 34.19
3. P. Turkki, MKU 30.11

Keihäs
1. A. Hämäläinen 53.47
2. R. Luukkonen, Sisu 44.73
3. P. Turkki 43.93

1000 m. viesti
1. Valpas I (Suutari, Rannikko, Kaisanlahti, Isomäki) 2.12,0
2. Valpas II 2.17,4
3. Jalo 2.17,5

Nuorten lajit:

100 m.
1. A. Virtanen, PKU 11.6
2. T. Suutari, Valpas 11.8
3. R. Heinonen, TKU 12.2

1000 m.
1. R. Ojala, Ryhti 2.54,8
2. P. Savolainen, Jalo 2.54,9
3. P. Heinonen, TKU 3.03,3

Kuula
1. S. Kujala, Valpas 13.87
2. A. Hänninen, Kunto 10.60

Kiekko
1. S. Kujala 36.48
2. A. Hänninen 27.67

Keihäs
1. S. Kujala 56.18

Pituus
1. T. Suutari 623
2. K. Näsi, Valpas 509

Seiväs
1. K. Näsi 280

Naisten lajit:

100 m.
1. Maire Onatsu, Valpas 14.6
2. Anja Keski-Levijoki 14.8
3. Kirsti Lehtilä, Hero 15.1
4. Leenä Pitkänen, Valpas 16.1
5. Silja Kokotti, Kunto 16.2

Korkeus
1. Anja Keski-Levijoki 125
2. Leena Pitkänen 120
3. Silja Kokotti 115

Kuula:
1. Maire Onatsu 9.06
2. Liisa Moilanen, Jalo 7.75
3. Silja Kokotti 7.25

Pituus
1. Anja Keski-Levijoki 448
2. Maire Onatsu 428
3. Kirsti Lehtilä 406

Suomi voitti Ruotsin maaottelussa.

Suomen ja Ruotsin välinen maaottelu yleisurheilussa suoritettiin elokuun 16—17 p:nä Örebrossa. Ottelu päättyi Suomen ylivoimaiseen voittoon pistein 74—35.

Tulokset:

100 m.
O. Lehti S 11.5
A. Virtanen S 11.9
R Nykvist R 12.0
G. Engström R 12.1

400 m.
O. Lehti S 51.9
R. Nykvist R 53.3
A. Virtanen S 55.1
G. Engström R 56.8

1500 m.
K. Kuningas S 4.14,1
R. Sundell R 4.14,3
M. Lepistö S 4.14,5
L. Sundström R 4.30,8

3000 m.
K. Kuningas S 8.57,8
M. Lepistö S 9.02,4
R. Sundell R 9.29,4
Å. Ekholm R 9.49,0

Pituus
P. Saarikoski S 636
T. Suutari S 633
L. Sträng R 560
P. Johansson R 504

Kuula
O. Kaisanlahti S 13.25
A. Janhonen S 11.98
R. Öman R 11.85
V. Vänerskär R 11.25

Keihäs
S. Kujala S 54.73
K. Ulfsparre R 51.69
E. Johansson R 45.51
E. Keski-Levijoki S 41.80

Korkeus
B-E. Södergård S 175
P. Saarikoski S 170
B. Ryden R 160
P. Johansson R 160

Seiväs
E. Keski-Levijoki S 350
T. Suutari S 330
L. Sträng R 320
V. Vänerskär R 270

Kiekko
A. Janhonen S 37.54
V. Vänerskär R 35.40
R. Öman R 34.81
O. Kaisanlahti S 34.39

1000 m. viesti
Suomi 2.05,5
Ruotsi 2.08,3

Suomi voitti kaikki ensi sijat ja kaiken päällisiksi se sai 6 kaksoisvoittoa 10 lajista.

Avoin kirje »Urheilu Airut» lehden toimitussihteerille

Koska toimittamanne lehden kahdessa numerossa on nälvitty Kuurojen Liiton sihteeriä, toimittaja Pitkästä, niin me, tavalliset jäsenet emme voi olla puuttumatta tähän, kovin valitettavaan ilmiöön, joten esitämme tässä jyrkän vastalauseemme siitä tavasta, jolla hyökättiin Pitkästä vastaan, joka on ollut 25 vuotta KUL:n sihteerinä. Se aika oli pitkä ja vaikea aika, jolloin KUL kamppaili vaikeuksia vastaan pienen valtionavun turvin. Nyt liitto saa runsaan valtion avun, Veikkaus ym. varoista, joten olosuhteet ovat toiset. Toivomme Teidän antavan arvoa alkuajan vaikeuksissa kamppailleelle veteraanille.

Jos jatkatte samaan tyyliin, koituu siitä vahinkoa KUL:lle ja se menettää yhä arvoaan ja kannatustaan ja lehtenne menettää tilaajia, puhumattakaan, että näytätte seuroille huonoa esimerkkiä ja aiheutatte eripuraisuutta jäsenten kesken, jotka jakautuvat kahteen eri leiriin. Onko tämä KUL:n tarkoitus? Urheiluliiton tulisi noudattaa puolueettomuutta ja arvonantoa, että se saisi kannatusta jäsentensä taholta.

Meitä vanhempaa polvea ihmetytti myöskin se, ettei KUL:n hallitus missään muodossa onnitellut toimittaja Pitkästä hänen 60-vuotispäivänään. Tämä oli ennenkuulumatonta epäkohteliaisuutta vanhaa veteraania kohtaan.

Toivomme, että KUL:n sihteeri herra Luomajoki ottaa huomioon vanhemman polven vakavat toivomukset.

Joukko KUL:n vanhempia jäseniä.

Shakkia

POKAALI-shakkiottelu Hgin Kuurojen Shakkikerho — Hgin Ruots. Työväenopisto järjestettiin Helsingissä 30. 3. Tulokset:

H. Lius	½	½	R. Träskman
E. Saarinen	0	1	L. Wallen
E. Putkonen	0	1	W. Lundgvist
K. Hämäläinen	0	1	V. Finer
Hj. Sandblom	½	½	L. Svartström
S. Månsson	0	1	U. Alftho
Pr. Hellström	0	1	L. Sjöström
R. Östman	1	0	O. Landén
E. Tolsa	1	0	B. Halen
J. E. Färdig	1	0	.....
	4	6	

HUHTIKUUN 7 päivänä pidettiin pika-shakki, joten parhaat tulokset: I. K. Hämäläinen, H:ki 4½ pistettä, II E. Tolsa, H:ki 3 pist, III R. Östman, H:ki 3 pist, Y. Timonen, Oulu 2½ pist, V. Tolsa, H:ki 2 pist ja E. Hannula, Turku 1 pist.

Kotimaasta

SUNNUNTAINA syyskuun 7 p:nä 1958 kokoontui pieni hiljainen ystävien joukko Tuusulan hautausmaalle tekemään viimeisen palveluksen puuseppä Mikko Poikelalle synt. 22. 1. 1879 — kuoli 25. 8. 1958. Rovasti Juho Karhu siunasi vainajan haudan lepoon puhuen kauniisti hänen muistolleen. 2 vuotta sitten oli sama hauta auki ja Mikko Poikelan vaimo saatettiin sinne. Nyt hän itse pääsi samaan hautaan. Kaunis, ystävien kukilla peitetty kumpu jäi kertomaan hiljaisten ystävien hiljaisesta puheesta. Yksinäinen vaeltaja oli päässyt lepoon jota hän odotti. Muistohetki Keravan Kunnalliskodissa oli Jumalan siunaama. Jumala on rakkaus. Hän hoiti ystävämme, poismenneen elämän ja antoi rauhan. Siellä aukenee kuuron korvat ja mykkien kieli pakahtuu kiitokseen.

KUUROJEN ammattikouluun on 37 pyrkijästä otettu seuraavat 16 oppilasta:

Pertti Eskelinen Kuopiosta, Jouko Heiskanen Imatralta, Arvi Hänninen Rautalammilta, Paavo Kangas Toivakasta, Kalevi Koivula Karvialta, Sirpa Liuhala Porista, Erkki Niskanen Paltamosta, Erkki Ojantakanen Kestilästä,

Maire Onatsu Muhokselta, Aino Perälä Alavudelta, Sulo Rantatalo Enontekiöstä, Sylvi Ratilainen Polvijärveltä, Leila Rauma Kaustisista, Onni Romppainen Hyrynsalmelta, Veikko Sarkkinen Lappeelta ja Pentti Turkki Hirvensalmelta.

Syynä siihen, että vain osa pyrkijöistä voitiin ottaa kouluun, on opetusmahdollisuuksien huutava puute. Koululla ei ole vielä omia opetustiloja. Työnopetuksen oppipaikat on haettava paikkakunnan käsityö- ja teollisuuslaitoksista ja oppilaitoksista. Oppipaikkojen saanti varsinkin tällaisena työttömyyskautena on äärimmäisen vaikea. Koulun johtokunta on jo kauan ajanut oman koulutalon rakennushanketta, mutta valitettavasti valtio ei ole vielä myöntänyt varoja tämän kuuroille niin tärkeän hankkeen toteuttamiseen.

HÄMEENKYRÖN Kuurojenyhdistyksen 30-vuotisjuhlaa vietettiin elokuun 10 pnä. Saapuvilla oli kuuroja kohtalaisesti niinkuin toivoa sopii pienen yhdistyksen juhlaan.

Koska Katri ja Rurik Pitkänen olivat estetyt saapumasta juhlaan, niin esittivät omat jäsenet ohjelman. Puheenjohtaja Ester Koskinen avasi kokouksen tervehdyspuheella, toivottaen kaikki nykyiset ja entiset sekä vieraat sydämellisesti tervetulleiksi.

Senjälkeen nti Sinikka Lahtinen esitti runon 30-vuotiaalle, juhlivalle yhdistykselle.

Rva Pitkäsen tilalla puhui H:kyrön seurakunnan rovasti Heikkilä, kauniita raamatun sanoja kuuroille. Hänenkin manalle mennyt veljensä oli myöskin kuuro.

Anna Iso-Lähteenmäki kertoi muistoja yhdistyksen perustamisajoilta tähän päivään asti, y.m. Sen jälkeen Ester Koskinen luki historiikin. Fanny Hietaniemi lauloi viittomalla Kuurojen laulun.

Väliajan jälkeen Eva Suhonen esitelmöi Tampereen Vanhasta Kirkosta, sen synnystä ja siitä, miten rovasti Nyberg piti siellä aikoinaan Jumalanpalveluksia kuuroille. Ester Koskinen esitti kiitosvirren. Olavi Hanhijoki kertoi miten hän nuorena löysi tien H:kyrön yhdistykseen y.m.

Tyytyväisinä juhlaan palasimme takaisin kotiin. Tämä pieni yhdistyksemme toimii sekin haaraosastona Suomen Kuurojen Liitossa monien suurempien yhdistysten rinnalla. H:kyrön yhdistys on rovasti Nybergin perustama, ja se toimii elinvoimaisena joskin joskus toiminta on hiljaisempaa, vilkastuen sitten jälleen. E. K.

SYDÄMELLISET kiitokset kaikille, jotka muistivat minua 60-vuotispäivänäni.
Elina Ruonaniemi.

SYDÄMELLINEN KIITOS kaikesta ystävällisyydestä ja huomaavaisuudesta, mikä tuli osakseni täyttäessäni 60 vuotta.
Hilda Lehikoinen.

KIITÄN sydämellisesti kaikesta huomaavaisuudesta, joka tuli osakseni täyttäessäni 70 vuotta.
Lauri Vainola.

LÄMPIMÄT kiitokseni Kotkan Kuurojen yhdistykselle, Kyminlaakson Kuurojen u.s. »Tähdelle», Kymenlaakson Kuurojen yhdistykselle sekä kaikille niille, jotka muistivat minua merkkipäivänäni ja eläkkeelle siirtyessäni.
Emil Tapper.

KILPATEHTÄVIEMME RATKAISUT

Kuurojen Lehdessä N:o 7—8 olleen kuvaristikon ratkaisu.

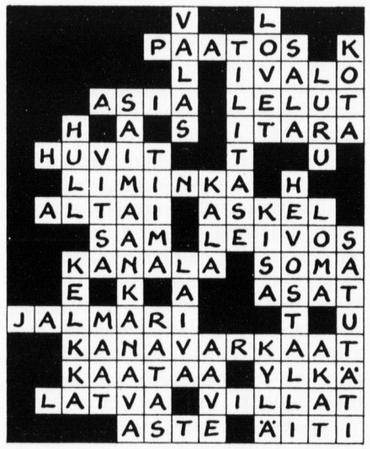

Suoritetussa arvonnassa oikein ratkaisseiden kesken jakautuivat voittosijat seuraavasti:

I palkinto: Sylvi Hekkala, Keskikylä, Yli-Ii.

II palkinto: Pentti Kostiainen, Kaivok. 9 C 47, Turku 3.

III palkinto: Aili Magga, Kurujärvi, Sodankylä.

Onnittelemme! Palkintokirjat lähetetään postipakettina.

Kuurojen lehdessä N:o 7—8 julkaistun nimikilpailun oikeat vastaukset:

RIKU EMO-ORHI = URHO KIERIMO
KAJA K. ISO-LÄÄVÄ = JAAKKO VÄISÄLÄ
MARNA LARJAMO = JARMO NARMALA
KURT I. PRÄNNIKE = RURIK PITKÄNEN
ISI J. LOMAJUOKSU = JUSSI LUOMAJOKI
NIILO VAURALA = LAURI VAINOLA

Osanottajien kesken suoritetussa arvonnassa jakautuivat voittosijat seuraavasti:

I palkinto: Varma Mäkilä, Rauma, Karhuselkä.

II palkinto: Paula Leppänen, Saha, as. 17, Lauritsala.

III palkinto: Elsa Hyrkäs, Kotikylä.

Onnittelemme voittajia! Heille lähetetään kirjapalkinnot.

Kiitämme kaikkia sekä nimikilpailun osanottajia että suurristikon ratkaisijoita. Osanottajamäärä ei ollut kovin runsas, mutta toivotaan, että seuraavalla kerralla vastaajia on jo enemmän.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

63. vuosikerta 1958

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: URHO KIERIMO, Lempäälä, Toutonen

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 1 päivää. Muotokuvista seurattava 500:— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1958 kotimaassa ja Pohjoismaissa 500:—, ulkomaille 600:—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Malminrinne 2 A 14, Helsinki. Puh. 36 678.

Käyttäkää oman liittonne julkaisemia
SORMIAAKKOSKORTTEJA
Hinta 10:— kpl. 100 kpl 700:—.
Saatavana liiton toimistosta.

Käyttäkää kirjeenvaihdossanne kauniita
KIRJEENSULKIJAMERKKEJÄ
kuurojen hyväksi
Hinta 5:— kpl.
40 merkin arkki 200:—
Myyjiä otetaan
20 % palkkio
Yhdistykset ja yksityiset saavat tilata niitä os.:
Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

KÄYTTÄKÄÄ OMAN LIITTONNE
SURUADRESSEJA
HINTA 300 MK
NIITÄ ON SAATAVANA
YHDISTYSTENNE
MYYJILLÄ SEKÄ
TOIMISTOSSAMME
MYYJILLE 20 % PALKKIO
Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

Ilmoittakaa Kuurojen Lehdessä

KUUROJEN JOULU 1958
ilmestyy jälleen
Halukkaita myyjiä otetaan ja maksetaan
hyvät palkkiot
myyntimäärän mukaan.
Ilmoittautukaa heti os.:
Suomen Kuurojen Liitto r.y.
Liisankatu 27 E 10 - Helsinki
Postisiirtot. 6825

Tilatkaa vuodeksi 1958 —

Prenumerera för år 1958 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 63 — 62 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Neuvottelukunta:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Aura Ahlbäck, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Tilaushinnat:
500:— koko vuodelta. Ulkomaille 600:—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun »Kuurojen Joulun» ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 200 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Katri Pitkänen, Maila Paunu.

Rådkommitte:
Jaakko Väisälä, Teuvo Lillunen, Aura Ahlbäck, Jarmo Narmala, Urho Lehtimäki.

Prenumerationspris:
400:— för hela året. Till utlandet 600:—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 200 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri - red.sekreterare

ULLA-BIRGITTA LAINE
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy, Helsinki 1958